

Nr 51.

Ankom till riksdagens kansli den 28 april 1936 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av framställningar angående pensioner och understöd åt vissa i statens tjänst anställda eller förut anställda personer m. m.

Bankoutskottet får härmed avgiva utlåtande över nedannämnda till utskottet hänvisade framställningar rörande det civila pensionsväsendet samt beträffande pensioner att utgå dels från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m., dels ock av affärsdrivande verks medel.

Beträffande utredningen i de ärenden, som behandlas i utlåtandet, får utskottet, i den mån redogörelse i det följande ej lämnas, hänvisa till vederbörande propositioner och motioner.

Civila pensionsväsendet.

1:o.

Förra timplärrarinnan Rakel Vilhelmina Elisabeth (Lisa) Nordström. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 210 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förra timplärrarinnan vid kommunala flickskolan i Växjö Rakel Vilhelmina Elisabeth (Lisa) Nordström må, i den mån så erfordras för erhållande av tilläggspension jämlikt kungörelsen den 18 november 1921 (nr 703), räkna sig till godo tid, varunder hon tjänstgjort såsom lärarinna vid nämnda kommunala flickskola.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Nordström är född den 6 oktober 1875 och således den 6 oktober 1935 uppnått en levnadsålder av 60 år;

att hon tjänstgjort såsom timplärrarinna vid Växjö elementarläroverk för flickor under läsåren 1896/1897—1933/1934 och därvid haft sin huvudsakliga tjänstgöring förlagd till de förberedande klasserna men tjänstgjort i klasser över de förberedande i sådan omfattning, att hennes för tilläggspension enligt förenämnda kungörelse beräkningsbara tjänstetid uppgått till 9^{11/20} tjänstår;

att hon, sedan nämnda enskilda läroanstalt från och med den 1 juli 1934 ombildats till en kommunal skola, den kommunala flickskolan i Växjö, tjänst-

gjort såsom timlärarinna vid sistnämnda skola under läsåret 1934/1935 och därvid haft en tjänstgöringsskyldighet i klasserna över de förberedande av 18 veckotimmar under höstterminen 1934 och 15 veckotimmar under vårterminen 1935;

att Kungl. Maj:t genom beslut den 9 november 1934 förklarar sistnämnda skola, räknat från och med den 1 juli samma år, erkänd såsom kommunal flickskola;

att Nordström genom ett av direktionen över lärarinnornas pensionsanstalt den 12 juli 1935 utfärdat pensionsbrev tillförsäkrats en årlig pension från anstalten av 97 kronor, att utgå från och med den 1 juli samma år, men att direktionen genom beslut samma dag funnit en av Nordström gjord ansökning om tilläggspension icke kunna bifallas, när Nordström icke bestritt tjänstgöring vid enskild läroanstalt i den omfattning, som i förenämnda kungörelse föreskrives för erhållande av rätt till dylik pension;

samt att Nordström från pensionsinrättningen för lärarinnor vid Sveriges högre skolor för kvinnlig ungdom sedan den 1 juli 1935 uppbär en årlig pension av 789 kronor.

Jämlikt kungörelsen den 18 november 1921 (nr 703) angående tilläggspension åt vissa vid statsunderstödda enskilda läroanstalter anställda lärarinnor, vilka avgå med pension med utgången av juni 1921, inträder för lärarinna, som vid utgången av juni 1921 var delägare eller som därefter blir delägare i lärarinnornas pensionsanstalt, rätt att efter avgång från anställning vid statsunderstödd enskild läroanstalt med viss minsta undervisningsskyldighet i klasserna över de förberedande erhålla tilläggspension det kalenderår, då pensionstagaren fyller 60 år, under villkor, bland annat, att hon kan räkna minst 10 tjänstår, beräknade på visst i kungörelsen närmare angivet sätt.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, vilket innebär, att Nordström medges rätt att, i den mån så erfordras för erhållande av tilläggspension, tillgodoräkna sig tjänstgöringen vid kommunala flickskolan i Växjö såsom om denna tjänstgöring vore fullgjord vid statsunderstödd enskild läroanstalt.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

2:o.

Förre folkskolläraren Karl Edvard Johansson. I motion II: 43 hemställer herr *Lindskog*, »att riksdagen måtte medgiva, att pensionerade folkskolläraren Karl Edvard Johansson måtte tillerkännas rätt att tillgodoräkna sig sin tjänstgöring vid dövstumskolan som tjänsteår i fråga om rätt till pension i den omfattning, som krävs, för att han skall kunna erhålla full pension, och att full pension som folkskollärare måtte tillerkännas honom

att utbetalas retroaktivt, räknat från dagen för hans inträdande i pensions-
åldern den 1 maj 1934».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Johansson är född den 14 mars 1874 och alltså 62 år gammal;
att han innehaft anställning såsom ordinarie folkskollärare under tids-
perioderna den 5 november 1895—den 15 augusti 1901, den 1 augusti 1904
—den 31 december 1910 samt den 15 augusti 1914—den 27 april 1934;
samt att han utöver ovannämnda tjänstgöring varit anställd som tillför-
ordnad dövstumslärare vid dövstumskolan i Vänersborg under tiden den
15 augusti 1903—den 14 juni 1904 samt vid dövstumskolan å Manilla un-
der tiden den 10 januari 1911—den 14 juni 1914, eller sammanlagt i om-
kring 4 år 3 månader.

Hos statens pensionsanstalt anhöll Fritsla skolstyrelse om beslut angå-
ende den rätt till pension, som vid avgång ur tjänsten kunde tillkomma Jo-
hansson i hans egenskap av ordinarie folkskollärare i Fritsla skoldistrikt.

Genom beslut den 23 mars 1934 fann *statens pensionsanstalt*, med stöd
av föreskrifterna i reglementet för anstalten den 31 december 1919, Jo-
hansson, som uppnått 60 levnadsår och ägde tillgodoräkna sig 31 tjänstår,
berättigad att från och med den 1 maj 1934 komma i åtnjutande av av-
kortad tjänstepension med $\frac{31}{33}$ av hel pensions belopp 2,250 kronor, utgö-
rande 2,113 kronor 63 öre årligen.

Häröver anförde Johansson besvär hos Kungl. Maj:t under yrkande, att
vid tjänstårsberäkningen hänsyn måtte tagas jämväl till hans ovannämnda
tjänstgöring såsom dövstumslärare. Skulle besvären ej kunna bifallas, hem-
ställde Johansson, att av nåd få sig tillerkänd full pension.

I häröver avgivet utlåtande erinrade *statens pensionsanstalt*, att gällande
bestämmelser i anstaltens reglemente lade hinder i vägen för bifall till Jo-
hanssons framställning, men medgav, att sakligt sett måhända fog kunde
anses föreligga för det ifrågavarande medgivandet.

Skolöverstyrelsen och *statskontoret*, vilka jämväl hördes i målet, avstyrkte
bifall till Johanssons framställning.

Genom resolution den 30 mars 1935 fann *Kungl. Maj:t* med *regeringsrät-*
ten ej skäl göra ändring i pensionsanstaltens beslut. Vidkommande Johans-
sons ansökning fann Kungl. Maj:t densamma icke föranleda någon Kungl.
Maj:ts åtgärd.

Johanssons tjänstgöring såsom t. f. dövstumslärare har icke kunnat av
statens pensionsanstalt tillgodoräknas honom, enär berörda tjänstgöring icke
kunnat anses fullgjord vid den allmänna folkundervisningen och Johansson
ej heller haft anställning, som varit förenad med delaktighet i dövstumslära-
nas pensionsanstalt. Utskottet anser emellertid omständigheterna i föreva-
rande fall vara sådana, att Johansson skäligen bör berättigas att tillgodo-
räkna så lång tid av omförmälda tjänstgöring vid dövstumskola, som er-

Utskottet.

fordras för att han skall erhålla hel pension såsom folkskollärare från statens pensionsanstalt. Såsom villkor för åtnjutande av den sökta förmånen synes emellertid — i likhet med vad som skett i några av tidigare riksdagar behandlade fall (bankoutsk. utl. 34/1933 p. 1 och 2 samt 42/1934 p. 1 och 2) — rimligen böra föreskrivas, att Johansson till pensionsanstalten inbetalar ett belopp, motsvarande den engångsavgift, som skulle belöpt å honom, därest §§ 6 och 9 i anstaltens reglemente å honom tillämpats. Enligt vad utskottet under hand inhämtat från pensionsanstalten uppgår nämnda belopp — därest detsamma erlägges den 1 juli 1936 — till omkring 440 kronor.

Åberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av förevarande motion II:43, må medgiva, att förre folkskolläraren Karl Edvard Johansson må, i den mån så erfordras för erhållande av hel pension från statens pensionsanstalt, tillgodoräkna sig tid, varunder han tjänstgjort såsom t. f. dövstumläroare; dock under villkor, att Johansson till pensionsanstalten inbetalar ett belopp, motsvarande den engångsavgift, som belöpt å honom, därest §§ 6 och 9 i anstaltens reglemente i förevarande fall tillämpats.

Anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

I. Justitiedepartementet.

3:o.

Förre förste amanuensen i Svea hovrätt Bengt Fredrik Sabelström. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 196 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att förre förste amanuensen i Svea hovrätt Bengt Fredrik Sabelström må, räknat från och med den 1 januari 1936, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,500 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Sabelström är född den 1 september 1885 och alltså 50 år gammal;
att han, efter avlagd juris kandidatexamen, den 24 april 1914 antagits till e. o. notarie i Svea hovrätt;

att han tjänstgjort å Torneå domsagas kansli från och med den 24 april till och med den 16 december 1914;

att han under åren 1914 och 1915 vissa tider på förordnande uppehållit kronofogdetjänsten i Torneå fögderi samt andre länsnotarietjänst hos läns-

styrelsen i Norrbottens län ävensom bestritt befattningen såsom lagfaren rådman i Luleå 5 månader 3 dagar;

att han under tiden 1 september 1915—31 juli 1918 varit e. o. tjänsteman hos länsstyrelsen i Stockholms län;

att han uppehållit borgmästarbefattning i Trosa från och med den 19 augusti till och med den 17 september 1917 och i Sigtuna omkring 8 månader under åren 1922 och 1923;

att han vissa tider under åren 1918 och 1919 tjänstgjort såsom notarie i polisdomstolen och i poliskammaren i Stockholm;

att Sabelström under tiden från och med den 11 september 1915 intill utgången av år 1922 bestritt olika befattningar hos nedre justitierevisionen under sammanlagt omkring 3 år 11 månader;

att han under senare delen av år 1921 och under år 1922 tjänstgjort vid protokollet i Svea hovrätt och därunder uppehållit notarietjänst omkring fem månader;

att han från och med den 15 januari 1923 till och med den 30 juni 1933 innehaft förordnande såsom extra notarie vid Svea hovrätt (lönegrad B 21);

att, efter det sistnämnda tjänst från och med den 1 juli 1933 utbytts mot en förste amanuensbefattning med placering i 18 lönegraden för extra ordinarie tjänstemän, Sabelström innehaft denna befattning;

att Sabelström enligt hovrättens beslut den 16 mars 1934 blivit uppsagd från amanuensbefattningen från och med den 1 juli 1934;

samt att nämnda uppsägning beslutats efter det Sabelström vid Stockholms rådhusrätt åtalats för brott, för vilket han genom rådhusrättens utslag den 31 maj 1934 jämlikt 18 kap. 13 § första stycket strafflagen dömdes till en månads fängelse.

I en till Kungl. Maj:t ställd, den 20 januari 1936 dagtecknad skrift anhöll Sabelström att komma i åtnjutande av pension.

Vid ansökningen var fogat ett av överläkaren vid psykiatriska sjukhuset, professorn V. Wigert och förste läkaren vid samma sjukhus L. Sahlin den 20 januari 1936 avgivet intyg, vari anföres, bland annat, att Sabelström, vilken vårdats å psykiatriska sjukhuset under tiden 31 juli—19 oktober 1935 och då befunnits lida av psykiskt abnormtillstånd (psychopathia) på basen av organiska förändringar av centrala nervsystemet i form av ökad cellhalt och äggvita i ryggmärgsvätskan, på grund av psychopathia och organisk sjukdom i centrala nervsystemet för all framtid vore oförmögen att bestrida sin tidigare innehavda befattning eller annan tjänst inom statsförvaltningen.

Svea hovrätt har i utlåtande i ärendet anfört, att därest den i samband med pensionsansökningen förebragta utredningen rörande Sabelströms hälsotillstånd förelegat vid tiden för hans entledigande, hovrätten för visso ansett giltiga skäl tala för en hemställan om beviljande av pension åt Sabelström.

Statskontoret har i avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt vad utredningen i ärendet och av statskontoret i övrigt inhämtade upplysningar giva vid handen, kan man utgå ifrån att den sjukdom, varav

Sabelström enligt det avgivna läkarutlåtandet lider, förelegat hos honom redan vid tiden för hans entledigande från anställningen vid Svea hovrätt. Vid sådant förhållande och på grund av vad hovrätten i ärendet anfört vill statskontoret icke motsätta sig, att Sabelström genom framställning till riksdagen beredes någon pension. Med hänsyn till föreliggande omständigheter synes pensionen dock icke böra bestämmas till högre belopp än förslagsvis 1,500 kronor för år räknat.

Utskottet. Med hänsyn till föreliggande omständigheter har utskottet icke velat motsätta sig bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag. Utskottet hemställer förty,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

4:o.

Skrivbiträdet Maria Falk, född Cervin. I punkten 2 av förevarande proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att skrivbiträdet hos statens fastighetsregisterkommission Maria Falk, född Cervin, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 792 kronor.

I detta ärende kommer utskottet framdeles att avgiva särskilt utlåtande; vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

II. Utrikesdepartementet.

5:o.

Förre kanslisten vid svenska generalkonsulatet i Batavia Bror Ivar Georg S:son Björnfeldt. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 196 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 3 föreslagit riksdagen medgiva, att förre kanslisten vid svenska generalkonsulatet i Batavia Bror Ivar Georg S:son Björnfeldt må, räknat från och med den 1 januari 1936, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 900 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Björnfeldt är född den 27 februari 1884 och således 52 år gammal;

att han efter år 1912 avlagt juris kandidatexamen bland annat tjänst-

gjort vid domsaga och rådhusrätt under närmare 2 år, i arméförvaltningen och pensionsstyrelsen under sammanlagt 1 år 6 månader samt vid länsstyrelserna i Stockholms län och Västernorrlands län sammanlagt 1 år 5 månader, varjämte han vissa kortare tider innehåft förordnande såsom krigsfiskal och såsom stadsfiskal;

att han den 21 oktober 1921 av Kungl. Maj:t förordnats att i egenskap av extra kanslist från och med den 1 januari 1922 tills vidare tjänstgöra vid det lönade generalkonsulatet i Batavia;

att han, sedan genom Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut nämnda generalkonsulat med utgången av budgetåret 1932/1933 indragits, från och med den 1 juli 1933 entledigats från kanslistförordnandet;

att han därefter av ministern för utrikes ärendena förordnats att under förste kanslisten vid generalkonsulatet i Calcutta beviljad semester den 1 juli—1 december 1933 upprätthålla dennes befattning;

att Björnfeldt, sedan han efter en tids tjänstgöring vid generalkonsulatet i Calcutta insjuknat samt företett läkarintyg av innehåll, att han vore i trängande behov av klimatbyte och vila under längre tid, entledigats från sistnämnda förordnande från och med den 7 september 1933;

att han från och med den 1 januari 1923 i egenskap av extra kanslist vid generalkonsulatet i Batavia åtnjutit avlöning enligt de för icke-ordinarie befattningshavare vid den nyreglerade civila statsförvaltningen tillämpade avlöningsbestämmelserna, därvid lönen senast utgått enligt 18 löneklassen, varjämte han uppburit ortstillägg med 4,500 kronor för år samt extra ortstillägg, vilket senast utgått med 900 kronor för år;

samt att Björnfeldt av Kungl. Maj:t genom beslut den 27 oktober 1933 efter entledigandet från förenämnda vikariatsförordnande vid generalkonsulatet i Calcutta tillerkänts en gratifikation av 2,600 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag får utskottets hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

6:o.

Kanslisten vid svenska konsulatet i Berlin Edgar Swensson. Under punkten 4 av samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att kanslisten vid svenska konsulatet i Berlin Edgar Swensson må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning vid konsulatet, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,200 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Swensson, som är svensk medborgare, är född den 3 oktober 1877 och således 58 år gammal;

att han sedan den 15 december 1902 eller under mer än 33 år varit anställd vid svenska konsulatet i Berlin, intill den 22 februari 1932 såsom kontorsbiträde och under tiden därefter såsom kanslist;

att han under sin tjänstgöring vid nämnda konsulat, vilket är olönat, varit anställd av konsuln och avlönad av denne;

att till bestridande av kostnaderna för Swenssons avlöning, vilken senast uppgått till 6,000 riksmark för år, använts såväl det konsuln tillkommande, av tredje huvudtitelns anslag till ersättningar åt olönade konsul utgående kontorskostnadsbidraget, för innevarande budgetår utgörande 3,000 kronor, som ock till konsulatet inflytna expeditionsavgifter, för närvarande uppgående till 150 à 200 riksmark i månaden;

att Swenssons arbetsförmåga, enligt för honom utfärdat läkarintyg, bland annat på grund av sviter efter undergångna operationer, är varaktigt nedsatt med mer än 50 procent;

samt att Swensson, som är gift, saknar förmögenhet och icke äger andra inkomster än lönen såsom konsulatstjänsteman.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

III. Försvarsdepartementet.

7:o.

Generalmajoren Eric Virgin. I en den 10 mars 1936 dagtecknad proposition nr 211 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att generalmajoren Eric Virgin må från och med den 1 juni 1936 under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 7,896 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Virgin är född den 18 maj 1876 och alltså den 18 maj 1936 uppnår en levnadsålder av 60 år;

att Virgin inträtt i krigstjänst den 23 december 1895 och erhållit sin första officersfullmakt såsom underlöjtnant i Smålands grenadjärkår den 9 december 1898;

att han därefter befordrats eller transporterats till löjtnant av 2. klassen vid Karlskrona grenadjärregemente den 31 december 1902, till löjtnant av 1. klassen vid generalstaben den 6 november 1908, till kapten av 1. klassen vid generalstaben den 25 juni 1912, till major vid generalstaben den 30 augusti 1918, till överstelöjtnant vid generalstaben den 13 maj 1922, till överstelöjtnant och chef för Svea trängkår den 7 oktober 1926, till överste och inspektör för trängen den 8 oktober 1927 samt till generalmajor och chef för flygvapnet den 13 november 1931;

att han genom Kungl. Maj:ts beslut den 4 maj 1934 erhållit avsked från och med den 1 juni 1934 från sin generalmajorsbeställning å stat med tillstånd att under två år kvarstå lönlös i flygvapnet;

samt att han varit anställd såsom rådgivare hos kejsaren av Abessinien från och med den 1 juni 1934 till den 1 oktober 1935, då han på grund av sjukdom nödgades lämna denna befattning.

Föredragande *departementschefen* har anfört huvudsakligen följande:

Det måste i allmänhet av principiella skäl och ur konsekvenssynpunkt vara ägnat att ingiva betänkligheter att medgiva pension för en beställningshavare, som genom avsked före uppnådd pensionsålder förlorat pensionsrätten och därefter icke genom återinträde på stat återvunnit sådan rätt. I detta fall föreläge emellertid särskilda omständigheter, vilka syntes göra det påkallat, att pensionsförmån bereddes, och vilka jämväl torde vara av beskaffenhet att undanröja farhågor för framtida konsekvenser av icke önskvärd art. Då Virgin begärde och erhöll avsked på två år, hade han anledning att räkna med, att tillfälle skulle beredas honom att, om han så önskade, efter nämnda tids förlopp återinträda på stat vid försvarsväsendet. Sedermera hade emellertid genom det år 1935 antagna militära tjänstepensionsreglementet pensionsåldern sänkts för vissa militära beställningar, bland annat för brigadchefsbeställningarna från 62 till 60 år. Vid sådant förhållande och då Virgin redan i maj månad 1936 uppnådde 60 års ålder, föreläge icke möjlighet att bereda honom återinträde på stat i dylik beställning. Ej heller kunde återinträde beredas Virgin i beställning, för vilken gällde högre pensionsålder än 60 år. På grund härav skulle, därest särskild åtgärd ej vidtoges genom beslut av statsmakterna, Virgin gå helt förlustig pension, ehuru han under mer än 30 år innehaft ordinarie tjänst och därunder erlagt pensionsavgifter. Då detta med hänsyn till föreliggande omständigheter icke syntes vara billigt, hade departementschefen efter samråd med chefen för försvarsdepartementet ansett sig böra tillstyrka, att i förevarande fall framställning gjordes till riksdagen om beviljande av särskild pensionsförmån.

I fråga om pensionens storlek hade departementschefen efter övervägande funnit sig böra förorda, att pensionsbeloppet bestämdes till vad som skulle hava tillkommit Virgin, därest han erhållit beställning på stat såsom brigadchef och från nämnda beställning avgått med ålderspension. Pensionsbeloppet skulle då utgöra 7,896 kronor. Pensionen syntes böra utgå från och med den 1 juni 1936 eller månaden näst efter den, varunder Virgin uppnådde den numera fastställda pensionsåldern för brigadchefsbeställning.

Med hänsyn till de i detta fall föreliggande, av departementschefen i ovan intagna yttrande anförda särskilda omständigheterna har utskottet funnit sig böra tillstyrka, att pension av statsmedel beviljas Virgin.

Utskottet.

I fråga om pensionsbeloppets storlek har utskottet emellertid ansett det samma icke böra sättas högre, än det pensionsunderlag — 7,296 kronor — som gäller för beställning såsom överste, och för vilken beställning är fastställd samma pensionsålder som för brigadchef eller 60 år.

Utskottet hemställer således,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition, må medgiva, att generalmajoren Eric Virgin må från och med den 1 juni 1936 under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 7,296 kronor.

8:o.

Städerskan Augusta Andersson. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 196 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 5 föreslagit riksdagen medgiva, att städerskan i försvarsdepartementet Augusta Andersson må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 528 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Andersson är född den 2 mars 1856 och således 80 år gammal;

att hon sedan hösten 1916 eller alltså mer än 19 år varit anställd såsom städerska först i lantförsvarsdepartementet och därefter i försvarsdepartementet;

att städningsarbetet tagit i anspråk omkring 5 timmar om dagen;

samt att hon — förutom ersättning för de två gånger om året återkommande storrengöringarna — för städningsarbetets utförande under de senaste åren uppburit 170 kronor i månaden, av vilket belopp hon utgivit 40 kronor till biträde vid städningen, i följd varav hennes egen andel av ersättningen utgjort 130 kronor, motsvarande 1,560 kronor för år räknat.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

9:o.

F. d. löjtnanten Carl Arvid Egerström. Under punkten 6 av förevarande proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att f. d. löjtnanten vid Göta livgarde Carl Arvid Egerström må, räknat från och med den 1 januari

1935, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 900 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Egerström är född den 21 mars 1876 och således nära 60 år gammal;
att han under tiden 11 maj 1897—15 april 1898 tjänstgjort såsom volontär vid Blekinge bataljon;

att han efter i maj 1898 avlagd studentexamen antagits till volontär vid Göta livgarde den 17 juni 1898 samt därstädes befordrats till underlöjtnant den 7 december 1900 och till löjtnant av 2. klassen den 5 maj 1905;

att han under fälttjänstövningar i Östergötland i september 1906, under vilka övningar han tjänstgjort såsom plutonchef, insjuknat i dubbelsidigt ljumskbräck, till följd varav han efter vederbörlig läkarundersökning avpol-
leterats och i oktober 1906 i Stockholm undergått operation;

att Egerström genom Kungl. Maj:ts beslut den 23 november 1906 på egen begäran erhållit avsked från beställningen på stat med tillstånd att såsom löjtnant inträda i regementets reserv;

att han efter inträdet i reserven tjänstgjort under repetitionsövningar åren 1909, 1911 och 1912, varjämte han varit inkallad till tjänstgöring under tiden 11 juni 1915—15 januari 1916 med avbrott för 10 dagar under augusti 1915;

att Egerström under senaste tjänstgöringen drabbats av recidiv av nyss omförmälda sjukdom;

att Kungl. Maj:t genom beslut den 31 januari 1919 på därom av Egerström gjord framställning beviljat honom avsked från anställningen i reserven;

att Egerström är gift och i sitt äktenskap har en dotter, född 1928;
samt att han, som våren 1934 försatts i konkurs, är utan alla existensmedel för sig och sin familj samt för framtiden ej heller kan påräkna något bidrag till uppehållet av sina släktingar.

Utskottet, som icke velat motsätta sig bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande förslag, får hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

10:o.

Förre portvakten och gårdskarlen Nils August (Gustafsson) Green. Kungl. Maj:t föreslår i punkten 7 av samma proposition riksdagen medgiva, att förre portvakten och gårdskarlen vid garnisonssjukhuset i Boden Nils August (Gustafsson) Green må, räknat från och med den 1 mars 1935, under sin åter-

stående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 624 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Green är född den 9 juni 1873 och således 62 år gammal;

att han varit anställd såsom indelt soldat vid Norrbottens regemente under tiden 28 februari 1891—15 augusti 1935, vilken sistnämnda dag han erhållit avsked, varefter han från och med den 1 september 1935 åtnjuter underhåll från Vadstena krigsmanshuskassa med 160 kronor årligen;

att han varit anställd såsom portvakt, tillika gårdskar, vid garnisonssjukhuset i Boden under tiden 1 juli 1911—31 december 1918 samt 18 juli 1924—28 februari 1935 eller i sammanlagt 18 år 1 månad 11 dagar;

samt att han såsom portvakt åtnjtit lön enligt 2 lönegraden med placering senast i 5 löneklassen i den i kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) intagna löneplanen för extra ordinarie tjänstemän vid försvarsväsendet.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förevarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

11:o.

Förre föreståndaren vid arméns centrala beklädnadsverkstad Carl Axel Valfrid Svensson. I punkten 8 av förevarande proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förre föreståndaren vid arméns centrala beklädnadsverkstad Carl Axel Valfrid Svensson må, räknat från och med den 1 januari 1936, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,680 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Svensson är född den 9 maj 1877 och således 58 år gammal;

att han under tiden 7 juni 1916—31 december 1918 haft anställning vid Drottningens centralkommitté, vars verksamhet och personal sedermera övertagits av arméns centrala beklädnadsverkstad;

att han därefter under tiden 1 januari 1919—31 december 1935 varit anställd såsom föreståndare vid arméns centrala beklädnadsverkstads beställningsskrädderi;

att Svensson entledigats från sistnämnda befattning till följd av sjukdom, vilken enligt läkarintyg medfört för framtiden bestående nedsättning av hans arbetsförmåga till en tredjedel eller mindre av den för fullt arbetsför person normala arbetsförmågan;

samt att han under åren 1931—1935 uppburit en avlöning av i medeltal 5,596 kronor för år, varå dyrtidstillägg ej utgått.

Utskottet får hemställa,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må av riksdagen bifallas.

12:o.

Maskinisten Elienai Berg. Uti punkten 9 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att maskinisten vid arméns intendenturförråd i Boden Elienai Berg må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,512 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Berg är född den 14 april 1872 och alltså nära 64 år gammal;

att han avlagt maskinistexamen vid navigationsskolan i Stockholm år 1900;

att han efter fyllda 21 år varit anställd i statstjänst under en sammanlagd tid av 26 år 4 månader 9 dagar, därav såsom maskinist av 1. klass vid arméns intendenturförråd i Boden under tiden från och med den 1 juli 1935, från vilken sistnämnda anställning han beräknas komma att avgå den 30 juni 1936;

samt att han enligt stat, som av arméförvaltningens intendentsdepartement fastställts för arméns intendenturförråd i Boden, från och med den 1 juli 1935 kommit i åtnjutande av lön, motsvarande 12 lönegraden i den i kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) intagna löneplanen för extra ordinarie tjänstemän, och under de två närmaste åren dessförinnan uppburit avlöning i kontanter och in natura med — oavsett dyrtidstillägg — omkring 4,050 kronor för år.

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må av riksdagen bifallas.

13:o.

Maskinisten Gustaf Richard Wallberg. I punkten 10 av förevarande proposition nr 196 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att maskinisten vid arméns intendenturförråd i Karlsborg Gustaf Richard Wallberg må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,608 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Wallberg är född den 26 januari 1876 och alltså 60 år gammal;
att han varit anställd i statstjänst under olika tider såsom arbetare vid Karlsborgs fästningsbyggnader och vid Västerberget, Nya varvet, i Göteborg, såsom tygarbetare vid Karlsborgs tygstation, såsom maskinist vid arméns intendenturförråd i Karlsborg samt såsom maskinist av 1. klass vid samma förråd under tiden från och med den 1 juli 1935;

att han den 1 juli 1936, då han beräknas komma att lämna sin maskinistanställning, kan åberopa en sammanlagd tjänstetid i statens tjänst efter 21 års ålder av tillhoppa 35 år 5 månader 15 dagar;

samt att han enligt stat, som av arméförvaltningens intendentsdepartement fastställts för arméns intendenturförråd i Karlsborg, från och med den 1 juli 1935 kommit i åtnjutande av lön, motsvarande 12 lönegraden i den i kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 215) intagna löneplanen för extra ordinarie tjänstemän, och under de två närmaste åren dessförinnan uppburit avlöning i kontanter och in natura med — oavsett dyrtidstillägg — omkring 3,075 kronor för år.

Utskottet får hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

14:o.

Maskinisten Erik Gustaf Hysing. Under punkten 11 av förevarande proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att maskinisten vid Svea ingenjörkår Erik Gustaf Hysing må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,728 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Hysing är född den 12 december 1861 och sålunda 74 år gammal;

att han varit anställd i statstjänst dels såsom maskinist vid tekniska högskolan under tiden 23 november 1890—1 oktober 1899, dels ock såsom maskinist vid Svea ingenjörkår under tiden från och med den 1 januari 1900;

att han beräknas komma att avgå från maskinistbefattningen den 1 oktober 1936, vid vilken tidpunkt han kan åberopa en tjänstetid i statens tjänst av tillhoppa 45 år 7 månader 8 dagar;

att hans avlöning utgör 212 kronor 50 öre för månad jämte portionsersättning med 90 öre för dag samt fri bostad med bränsle och lyse, vilka naturaförmåner beräknats till ett värde av 65 kronor för månad, varför hans sam-

manlagda avlöningsförmåner hava uppskattats till — dyrtidstillägg oberäknat — 304 kronor för månad eller 3,648 kronor för år;
samt att han är anställd genom kontrakt med tre månaders uppsägning.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

15:o.

Jordbruksarbetaren Johan Algot Lundgren. I punkten 12 av samma proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att jordbruksarbetaren vid Herrevadsklosters kungsgård Johan Algot Lundgren må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 696 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Lundgren är född den 19 november 1873 och således 62 år gammal;
att han sedan den 1 november 1889 eller alltså över 46 år varit anställd vid Herrevadsklosters kungsgård;
samt att Lundgrens avlöningsförmåner under de fem senaste åren uppgått till omkring 1,000 kronor för år, varutöver han icke åtnjutit några naturaförmåner.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

16:o.

Förre murarförmannen Ernst Richard Sköld. Under punkten 13 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förre murarförmannen vid arbetena å Carlstens f. d. fästning Ernst Richard Sköld må, räknat från och med den 1 januari 1935, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 852 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Sköld är född den 13 maj 1873 och således 62 år gammal;
att han under tiden 2 maj 1896—31 december 1934 innehaft anställning såsom murarförman vid arbetena å Carlstens f. d. fästning;
att hans arbete i allmänhet omfattat tiden från början av april till slutet av oktober varje år, men att han även under den övriga delen av året stått till förfogande, när så påfordrats;

att han tidvis jämväl tjänstgjort såsom tillförordnad tillsyningsman för såväl fästningen som landstormsförrådet i Marstrand;

samt att hans avlöning, som utgått i form av timpenning, under åren 1930—1934 uppgått till i medeltal 2,050 kronor för år.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

IV. Socialdepartementet.

17:o.

Förre gårdskarlen Per Axel Persson. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 196 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 14 föreslagit riksdagen medgiva, att förre gårdskarlen hos länsstyrelsen i Örebro län Per Axel Persson må, räknat från och med den 1 oktober 1935, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 504 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Persson är född den 31 juli 1869 och således 66 år gammal;

att Persson under tiden 1 oktober 1904—oktober 1911 under anställning hos dåvarande landshövdingen i Norrbottens län ombesörjt underhåll av vägar och planteringar samt hållande av vintervägar vid residenset och landsstatshuset i Luleå, för vilket arbete utgått årlig ersättning med 750 kronor av statsmedel, som i första hand utbetalats till landshövdingen, vilken därmed i sin tur avlönat Persson;

att han från och med den 1 juni 1913 till och med den 30 september 1935 — under större delen av denna tid vid sidan av vissa handräkningsgöromål åt vederbörande landshövding — för statens räkning såsom gårdskarl ombesörjt den yttre renhållningen vid Örebro slott mot ett årligt arvode av statsmedel, som från och med den 1 juli 1927 utgått med 500 kronor om året;

att Persson dessutom vid ifrågavarande ämbetsbyggnader för statens räkning utfört vissa andra arbeten, såsom sågning och huggning av ved ävensom sedan år 1916 skötsel av värmepannorna till de inom Örebro slott successivt utbyggda värmeledningsanläggningarna, för vilket sistnämnda arbete han från och med den 1 juli 1929 uppburit en årlig ersättning med 1,215 kronor.

Utskottet, som icke velat motsätta sig bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit, får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

18:o.

Förre schaktmästaren Erik Petter Nestor. I punkten 15 av förevarande proposition nr 196 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre schaktmästaren vid statens arbetslöshetskommission Erik Petter Nestor må, räknat från och med den 1 mars 1935, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,008 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Nestor är född den 9 juni 1875 och således 60 år gammal;

att han under tiden 1 mars 1915—28 februari 1935 varit anställd i statens tjänst under sammanlagt 15 år 2 månader 15 dagar, därav såsom schaktmästare vid södra Sveriges statsarbeten från och med den 9 december 1921 till och med den 13 augusti 1924 eller under en tid av 2 år 8 månader 5 dagar och såsom schaktmästare vid statens arbetslöshetskommission under tiden 15 februari 1925—28 februari 1935 eller under en tid av 10 år 14 dagar;

att han lämnat sin sistnämnda anställning på grund av sjukdom;

att Nestor under sin anställning vid södra Sveriges statsarbeten och arbetslöshetskommissionen tjänstgjort såsom platsledare och tidvis även såsom redogörare;

att han sedan den 1 januari 1932 åtnjutit kontant lön av 5,100 kronor för år ävensom fri bostad;

samt att han på grund av sjukdom är för framtiden oförmögen att genom arbete försörja sig.

Föredragande *departementschefen* har i ärendet anfört huvudsakligen följande:

Enär, på sätt statskontoret framhållit, den hos statens arbetslöshetskommission anställda arbetarpersonalen icke syntes kunna anses fylla ett fortlöpande behov av arbetskraft, syntes tjänstepensionsreglementet för arbetare icke kunna vinna tillämpning å Nestor, vilken närmast varit att hänföra till kategorien arbetsledande förmän. Däremot syntes förutsättningar vara för handen för beredande åt Nestor av pension enligt de genom kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) meddelade mera summariska pensionsbestämmelserna för arbetarpersonal. Då antalet tjänstår för Nestor utgjorde något över 15, syntes denne enligt sistnämnda bestämmelser kunna erhålla pension till belopp av 540 kronor för år. Detta pensionsbelopp förefölle emellertid vara alltför lågt i förhållande till den av Nestor åtnjutna avlöningen

och i betraktande av de arbetsuppgifter, som åvilat honom. Såsom statskontoret antytt, förelåge emellertid beträffande arbetsledande förmän, hänförliga under tjänstepensionsreglementet för arbetare, möjlighet att i fall, då vederbörande i avlöningshänseende och i fråga om arbetsuppgifter intoge en särställning, efter prövning av Kungl. Maj:t skapa en förbättrad ställning i pensionshänseende genom vederbörandes anslutning till tjänstemannapensioneringen. I analogi härmed syntes det skäligt, att även sådana arbetare, å vilka visserligen på grund av arbetets natur tjänstepensionsreglementet för arbetare icke vore tillämpligt men vilka personligen haft en längre tids fortlöpande anställning i statstjänst samt vilka — i likhet med Nestor — haft mera krävande arbetsuppgifter och högre avlöningsförmåner än vad vanligen vore fallet beträffande arbetsförmän, komma i åtnjutande av något högre pension än som följde av en tillämpning av kungörelsen den 7 december 1934. Departementschefen ansåge det böra ifrågasättas, att i de sannolikt relativt få fall, där ur nu angivna synpunkter dylik högre pension kunde vara motiverad, till vederbörande finge — i stället för pension enligt nämnda kungörelse — utgå en enligt Kungl. Maj:ts och riksdagens bestämmande i varje särskilt fall efter omständigheterna avvägd förhöjd pension. I enlighet med vad nu anförts tillstyrkte departementschefen, att hos riksdagen utverkades pension till Nestor. Då hans anställning i statens tjänst emellertid endast uppginge till omkring 15 år, syntes pensionsbeloppet böra begränsas till 1,008 kronor, att utgå från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

Utskottet. Under återopande av vad departementschefen anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

V. Kommunikationsdepartementet.

19:o.

Verkmästaren Alfred Magnusson. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 196 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 16 föreslagit riksdagen medgiva, att verkmästaren vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnbyggnadsarbeten Alfred Magnusson må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,500 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Magnusson är född den 29 maj 1871 och således 64 år gammal;
att han varit anställd *dels* under vart och ett av åren 1890—1904 såsom lastare vid statens järnvägar under en tid av minst sex månader årligen,

dels under tiden 24 april 1908—14 maj 1910 såsom timmerman vid Trollhätte kanal- och vattenverk, *dels* under tiden från oktober 1914 till juli 1918 såsom verkmästare hos den entreprenörfirma, som omhänderhaft byggnaden av statens fiskehamn i Grundsund, *dels ock* från och med den 1 augusti 1918 såsom verkmästare vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnbyggnadsarbeten;

att han beräknas komma att lämna sin anställning hos väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 30 juni 1936, vid vilken tidpunkt den sammanlagda tid, varunder han efter fyllda 21 år utfört arbete för statens räkning — anställningen hos förenämnda entreprenörfirma inberäknad — kan uppskattas till något över 30 år;

samt att hans avlöningsförmåner från och med år 1930 uppgått till 3,840 kronor för år jämte dyrtidstillägg enligt för oreglerade verk gällande grunder.

Föredragande *departementschefen* har anfört, att, såvitt på tillgängliga handlingar grundad beräkning gåve vid handen, föreläge beträffande Magnusson författningsenliga förutsättningar för beviljande av pension enligt kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) till belopp av högst 1,008 kronor. Då även i förevarande fall föreläge sådana omständigheter, som föranlett departementschefen att under nästföregående punkt förorda beredande av särskild pensionsförmån, tillstyrkte departementschefen, att förslag förelades riksdagen om pension åt Magnusson från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m., att utgå med ett belopp av 1,500 kronor.

Utskottet får på de av departementschefen under nästföregående punkt anförda skäl tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Utskottet hemställer förty,

Utskottet.

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

20:o.

Expeditionsvakten Johan Fredrik Gimström. Kungl. Maj:t har i punkten 17 av förevarande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att expeditionsvakten hos djurgårdskommissionen Johan Fredrik Gimström må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Gimström är född den 6 september 1857 och således 78 år gammal;

att han sedan den 1 maj 1917 eller nära 19 år varit anställd såsom ex-

peditionsvakt hos djurgårdskommissionen mot ett årligt arvode, vilket sedan den 1 februari 1920 uppgått till 2,700 kronor;

samt att Gimström, som under åren 1878—1915 innehaft befattning såsom munskänk vid hovstaten, därifrån åtnjuter en årlig pension av 1,000 kronor, vara dyrtidstillägg icke utgår.

Utskottet.

I likhet med Kungl. Maj:t finner utskottet billigt, att Gimström, som under nära 19 år varit anställd hos djurgårdskommissionen, tillerkännes någon pension av statsmedel, att utgå utöver den honom från hovstaten tillkommande pensionsförmånen. Enligt utskottets mening torde statspensionen dock icke böra bestämmas till högre belopp än 300 kronor för år.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning, må medgiva, att expeditionsvakten hos djurgårdskommissionen Johan Fredrik Gimström må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 300 kronor.

VI. Finansdepartementet.

21:o.

Kontrollören vid brännvinstillverkningen Carl Emil Bäckman. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 196 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 18 föreslagit riksdagen medgiva, att kontrollören vid brännvinstillverkningen Carl Emil Bäckman må från och med månaden näst efter den, varunder hans förordnande såsom kontrollör upphör, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,488 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Bäckman är född den 6 juli 1866 och således 69 år gammal;

att han från och med tillverkningsåret 1919/1920 innehaft av kontrollstyrelsen meddelade förordnanden såsom kontrollör vid brännvinstillverkningen och i denna egenskap tjänstgjort vid sulfitbrännerier inom Gävle överkontrollörsdistrikt, senast vid Karskärs sulfitspfitfabrik;

att hans tjänstgöring vid brännvinstillverkningen kommer att upphöra med utgången av nu löpande tillverkningsår, enär han då uppnått den ålder — 70 år — vid vilken förlängt förordnande såsom kontrollör icke vidare av kontrollstyrelsen meddelas;

att han vid utgången av tillverkningsåret 1935/1936 varit förordnad såsom

kontrollör vid brännvinstillverkningen under tillhoppa 17 tillverkningsår — därav de sista 10 åren i en följd, fränsett avbrott under sammanlagt omkring 5 1/2 månader på grund av strejk och nedlagd drift — med en sammanlagd effektiv tjänstgöringstid av omkring 14 år;

att han i ersättning för sitt arbete såsom brännvinskrollör uppburit dag-arvode, vilket till och med tillverkningsåret 1925/1926 utgjort 9 kronor samt under tiden därefter 9 kronor 50 öre;

samt att Bäckman, som är gift och i äktenskapet har en 16 år gammal dotter, saknar förmögenhet och icke äger annan inkomst än arvodet såsom brännvinskrollör.

Departementschefen har anfört, att då kontrollörsbefattningen för Bäckman — i motsats till vad vore fallet med flertalet kontrolltjänstemän — torde få anses hava utgjort en huvudsyssla och då Bäckman, som innehaft sådan befattning under 17 tillverkningsår, icke åtnjöte pension för annan anställning, hade departementschefen ansett sig kunna tillstyrka, att pension av statsmedel bereddades honom, oaktat han först vid relativt hög ålder tillträtt befattningen.

Med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter har utskottet ansett sig kunna biträda Kungl. Maj:ts förevarande förslag, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning må av riksdagen bifallas.

VII. Ecklesiastikdepartementet.

22:o.

Läroverksvaktmästaren Ida Josefina Bäckström, född Bergmark. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 196 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ärenden för samma dag, i punkten 19 föreslagit riksdagen medgiva, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Luleå Ida Josefina Bäckström, född Bergmark, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,200 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Bäckström är född den 16 maj 1867 och således 68 år gammal;

att hon sedan den 1 juli 1905 varit anställd såsom vaktmästare vid högre allmänna läroverket i Luleå;

att hon beräknas komma att lämna vaktmästarbefattningen den 1 juli 1936, vid vilken tidpunkt hon sålunda innehaft befattningen i 31 år;

att hennes årliga löneförmåner senast utgjort *dels* kontant lön om 2,100 kronor, *dels* extra ersättning för städning till belopp av 730 kronor, *dels* ock fri bostad jämte lyse och vedbrand, vilka naturaförmåner uppskattats till ett årligt värde av 800 kronor;

samt att hon från och med den 17 september 1925 från riksförsäkringsanstalten uppbär en årlig livränta å 533 kronor 34 öre, utgörande ersättning för ett den 22 november 1924 genom olycksfall i tjänsten ådraget lyte.

Skolöverstyrelsen har hemställt om pension åt Bäckström till belopp av 1,584 kronor för år, motsvarande under senare år av riksdagen beviljad full pension åt läroverksvaktmästare vid en levnadsålder av omkring 65 år och en tjänstålder av minst 30 år.

Riksförsäkringsanstalten har i avgivet yttrande i ärendet framhållit, att vid bestämmandet av eventuellt understöd åt Bäckström hänsyn borde tagas till den från anstalten utgående livräntan.

Statskontoret har i anslutning till vad riksförsäkringsanstalten anfört ansett pensionen böra bestämmas till ett belopp av 1,584 kronor, minskat med den till Bäckström utgående livräntan.

Departementschefen har anfört, att med hänsyn till den till Bäckström utgående olycksfallslivräntan syntes det av skolöverstyrelsen föreslagna pensionsbeloppet böra något minskas. Dock syntes det ej böra ifrågakomma att, såsom statskontoret påyrkat, avdraga hela livräntebeloppet, vilket bland annat skulle med avseende å tilläggsförmåner göra Bäckström sämre ställd än om livränta ej utgått. Departementschefen förordade, att pensionen bestämdes till 1,200 kronor om året.

I motion I: 359 har herr *Bergqvist* hemställt, att riksdagen måtte medgiva, »att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Luleå Ida Josefina Bäckström, född Bergmark, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,584 kronor».

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att pension må utgå i förevarande fall. Beträffande pensionsbeloppet finner utskottet den av Kungl. Maj:ts föreslagna pensionen väl avvägd och har alltså icke ansett sig kunna biträda motionärens yrkande.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å motionen I: 359, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, må medgiva, att vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Luleå Ida Josefina Bäckström, född Bergmark, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin

återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,200 kronor.

23:o.

Läroverksvaktmästaren Jöns Åkesson Ekberg. I punkten 20 av ifrågasvarande proposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att eldaren och gymnastikvaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Lund Jöns Åkesson Ekberg må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,104 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Ekberg är född den 27 mars 1866 och således nära 70 år gammal;
att han under tiden 1 november 1884—31 oktober 1890 varit fast anställd vid Vendes artilleriregemente;
att han sedan den 1 oktober 1917 varit anställd såsom eldare och gymnastikvaktmästare vid högre allmänna läroverket i Lund, från vilken befattning han beräknas komma att avgå den 1 oktober 1936;
samt att hans avlöningsförmåner under de senaste åren utgjort kontant lön å 2,300 kronor för år samt fri bostad jämte bränsle och lyse, vilka sistnämnda förmåner uppskattats till ett värde av omkring 500 kronor efter ortens pris, ävensom dyrtidstillägg, senast utgörande 16 procent å 2,800 kronor.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

24:o.

Läroverksvaktmästaren Anders Alfred Larsson. Kungl. Maj:t har i punkten 21 av förevarande proposition föreslagit riksdagen medgiva, att gymnastikvaktmästaren vid högre allmänna läroverket å Södermalm i Stockholm Anders Alfred Larsson må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1,584 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Larsson är född den 17 februari 1862 och således 74 år gammal;
att han sedan den 20 augusti 1899 eller under mer än 36 år varit anställd såsom gymnastikvaktmästare vid högre allmänna läroverket å Södermalm i

Stockholm, vilken anställning han beräknas komma att lämna den 1 juli 1936;

samt att hans avlöningsförmåner sedan år 1923 utgjort kontant lön å 2,500 kronor för år samt fri bostad om två rum och kök jämte lyse och vedbrand, vilka naturaförmåner uppskattats till ett värde av 800 kronor, ävensom dyrtidstillägg å ett belopp av 3,300 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

VIII. Handelsdepartementet.

25:o.

Förre timmermannen Lars Oskar Nystedt. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 196 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 22 föreslagit riksdagen medgiva, att förre timmermannen vid lotsverket Lars Oskar Nystedt må, räknat från och med den 1 januari 1936, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 408 kronor.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Nystedt är född den 24 juni 1875 och således 60 år gammal;

att han varit anställd såsom säsongarbetare i lotsverkets tjänst under åren 1904—1907 och 1913—1932, därvid han i egenskap av timmerman biträtt vid de nybyggnads- och reparationsarbeten, som årligen utföras vid lotsverkets olika anläggningar vid rikets kuster;

att hans arbetstid, som i allmänhet omfattat något över sex månader om året, uppgått till sammanlagt 12 år 3 månader 15 dagar;

att Nystedt under år 1932 måst upphöra med sitt arbete på grund av sjukdom, som enligt ett den 28 juni 1934 utfärdat läkarintyg gjort honom mindre arbetsför;

samt att Nystedt, som icke innehaft annan statsanställning, under åren 1922—1931 från lotsverket åtnjutit en inkomst av i medeltal 1,958 kronor för år.

Utskottet får hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

26:o.

Skrivbiträdet vid sjömanshuset i Lysekil Alma Hansson, född Johansson. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 197, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva,

dels att skrivbiträdet vid sjömanshuset i Lysekil Alma Hansson, född Johansson, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 408 kronor, under villkor att pension till samma belopp tillerkännes henne från vederbörande sjömanshuskassa,

dels ock att å sammanlagda pensionsbeloppet må utgå dyrtidstillägg enligt de grunder, som äro eller kunna varda fastställda för f. d. befattningshavare i statens tjänst, med iakttagande att dyrtidstillägget skall bestridas till hälften av statsmedel och till hälften av sjömanshuskassans medel.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att änkefru Hansson är född den 13 juli 1865 och således 70 år gammal;

att hon varit gift med ombudsmannen vid sjömanshuset i Lysekil, sjökaptenen Hilmer Hansson, vilken avled i maj månad 1929;

att Hansson sedan år 1904, då hennes man tillträdde ombudsmannabefattningen vid nämnda sjömanshus, och intill den 31 maj 1917 tjänstgjort såsom av ombudsmannen anställt skrivbiträde vid sjömanshuset;

att hon sedan den 31 maj 1917 varit av direktionen för sjömanshuset förordnad såsom skrivbiträde därstädes, varjämte hon under ombudsmannens tjänstledighet vikarierat för denne;

att hon under sin tjänstgöring vid sjömanshuset till år 1923 varit avlönad av ombudsmannen, vilken under vissa tider beviljats mindre belopp såsom gottgörelse åt skrivbiträde och under andra tider tillerkänts viss lönefyllnad med skyldighet att själv bekosta skrivbiträde;

att hon från år 1923 såsom skrivbiträde uppburit avlöning av sjömanshuskassans medel, vilken avlöning — förutom dyrtidstillägg enligt för befattningshavare vid oreglerade verk gällande grunder — utgått med 1,200 kronor för år till och med den 30 september 1929 och under tiden därefter med 1,800 kronor för år;

samt att Hansson är ägare till en i Lysekil belägen fastighet, taxeringsvärderad till 10,000 kronor, ävensom till ett i bank inestående kapital, vilket den 1 oktober 1935 uppgått till omkring 10,000 kronor.

Chefen för finansdepartementet har efter samråd med *chefen för handelsdepartementet* anfört huvudsakligen följande:

Frågan om omorganisation av sjömanshusen och den därmed sammanhängande frågan om ordnandet av pensionsförhållandena för den vid sjömanshusen anställda personalen har vid skilda tillfällen varit föremål för statsmakternas övervägande. Senast genom beslut den 15 juni 1934 upp-

drog Kungl. Maj:t åt kommerskollegium att verkställa utredning i fråga om sjömanshusens organisation samt till Kungl. Maj:t inkomma med det förslag, vartill utredningen kunde giva anledning. Vid föredragning av detta ärende anförde chefen för handelsdepartementet till statsrådsprotokollet bland annat, att i samband med nämnda utredning jämväl frågan om sjömanshuspersonalens pensionering borde undersökas och övervägas. Utredningen i ämnet hade emellertid ännu icke slutförts. Då sjömanshuspersonalens pensionsförhållanden sålunda icke blivit ordnade, torde frågan om pension åt nu förevarande tjänsteman vid sjömanshuset i Lysekil böra, i överensstämmelse med de i ärendet hörda ämbetsverkens förslag, lösas på samma sätt som skett i förut föreliggande pensionsärenden av enahanda art, d. v. s. genom lika fördelning mellan staten och sjömanshuskassan av ett såsom skäligt befunnet pensionsbelopp. Å pensionens totalbelopp torde få utgå dyrtidstillägg, att jämväl lika fördelas mellan statsverket och sjömanshuskassan.

Beträffande storleken av pensionen för Hansson hade chefen för finansdepartementet — med hänsyn till den jämförelsevis korta tid, varunder hon haft särskilt avlönad befattning vid sjömanshuset — ansett sig böra biträda statskontorets i ärendet framställda förslag om ett sammanlagt belopp av 800 kronor årligen. Härav skulle på statsverket komma 400 kronor, att bestridas från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. För vinnande av delbarhet med tolv torde emellertid såväl statsverkets som sjömanshuskassans delbelopp böra höjas till 408 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Affärsdrivande verks medel.

I. Postmedel.

27:o.

Förre lantbrevbäraren Karl Oskar Larsson. I motion II: 47 hemställer herr *Lindberg* i Umeå, »att riksdagen måtte besluta, att f. lantbrevbäraren Karl Oskar Larsson i Joeström, Tärna socken, Västerbottens län, skall, räknat fr. o. m. 1 jan. 1936, erhålla ett årligt understöd av den storlek som med hänsyn till längden av hans anställning i postverkets tjänst och övriga förhållanden kan befinnas skäligt.»

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Larsson är född den 15 december 1878 och således 57 år gammal;

att han jämlikt särskilda avtal med postverket ombesörjt dels gående postföring å linjen Tärnaby—Krutvattnet—Hatfjeldalen (Norge) från och med den 29 mars 1902 till och med den 31 juli 1918 med en tur varannan vecka, dels ock gående lantbrevbäring å linjen Tärnaby—Joesjö från och med den 1 augusti 1918 till och med den 30 september 1920 samt å linjen

Joeström—Joesjö från och med den 1 oktober 1920 till och med den 31 december 1928, under tiden den 1 augusti 1918—den 5 mars 1927 med en tur varannan vecka och under tiden den 6 mars 1927—den 31 december 1928 med en tur varje vecka, i följd varav hans sammanlagda anställningstid i postverket utgör 26 år 9 månader, därav 10 år 5 månader såsom lantbrevbärare;

att han efter anställningens upphörande vid utgången av år 1928 hos generalpoststyrelsen gjorde framställning om ålderdomsunderstöd men att styrelsen genom beslut den 8 januari 1929 fann hans årliga arbetstid icke hava varit av den omfattning, att understöd kunde utgå;

att han den 3 maj 1932 ånyo hemställde hos generalpoststyrelsen om understöd men att styrelsen genom beslut den 16 augusti 1932 icke fann skäl frångå sitt tidigare beslut i understödsfrågan;

att han enligt intyg av vederbörande kommunalnämndsordförande befinner sig i mycket små ekonomiska omständigheter;

samt att han enligt ett den 17 december 1935 dagtecknat läkarintyg lider av deformerande arthrit, vilken sjukdom kan sättas i samband med och vara en följd av hans tjänstgöring såsom lantbrevbärare.

Över den nu väckta motionen har utskottet inhämtat utlåtande av *generalpoststyrelsen*, som i ärendet anfört bland annat följande:

»I fråga om de uppgifter angående Larssons arbetstid per söckendag, vilka åberopas i motionen, synes böra framhållas, att i där meddelade siffror ingår för tiden till och med den 31 juli 1918 jämväl tid för överliggning under två nätter av varje tur, av vilka nätter den ena tillbringats i hemmet, samt för tiden 1 augusti 1918—30 september 1920 tid för överliggning under en natt per tur. I nedanstående tablå, hava bl. a., angivits Larssons arbetstid per söckendag och år under olika perioder, utan hänsynstagande till förenämnda överliggningstid, samt den ersättning, Larsson åtnjutit för sitt arbete i postverkets tjänst.

Tidsperiod Såsom postförare:	Tid	Linjens längd km.	Arbetstimmar per skd. år	Ersättning per år kr.
$\frac{1}{9}$ 02— $\frac{31}{12}$ 17.....	15 år 9 mån.	40	$\frac{2}{4}$ 806	156:—
$\frac{1}{11}$ 18— $\frac{31}{7}$ 18.....	7 »	40	$\frac{2}{4}$ 806	383:50

Tidsperiod Såsom lantbrevbärare	Tid	Linjens längd km.	Arbetstimmar per skd. år	Ersättning per år kr.
$\frac{1}{8}$ 18— $\frac{30}{9}$ 20.....	2 år 2 mån.	33	2 598	254:—
$\frac{1}{10}$ 20— $\frac{31}{12}$ 24.....	4 » 3 »	15	$\frac{3}{4}$ 234	130:—
$\frac{1}{11}$ 25— $\frac{30}{9}$ 25.....	9 »	15	$\frac{3}{4}$ 234	208:—
$\frac{6}{10}$ 25— $\frac{15}{3}$ 27.....	1 » 6 »	15	$\frac{3}{4}$ 234	215:—
$\frac{1}{8}$ 27— $\frac{31}{12}$ 28.....	1 » 9 »	15	$1\frac{1}{2}$ 468	430:—

Såsom synes av tablån, har Larssons arbetstid per söckendag räknat varit så ringa, särskilt gäller detta de senare åren, att hans arbete i postverkets tjänst icke kan anses hava utgjort hans huvudsakliga sysselsättning. Arbetets karaktär av bisyssla framgår också otvetydigt av ett utav kommunalnämndens ordförande i Tärna socken den 16 oktober 1928 avgivet intyg

(ej återgivet i motionen), vari anföres bl. a.: 'Larsson innehar krononyhemmanet $\frac{3}{32}$ Joeström nr 1, vilket han brukar och torde vara att anse som hans huvudsakliga sysselsättning'.

För sitt arbete i postverkets tjänst förtjänar Larsson de bästa vitsord.

Anledningen till att Larsson vid en jämförelsevis låg levnadsålder — 50 år — slutade sin anställning i postverket, uppgav han vara sitt genom tjänstgöringen försämrade hälsotillstånd. Att Larssons arbetsförmåga skulle försämrats på grund av tjänstgöringens beskaffenhet bestyrkes icke av det läkarbetyg, som på sin tid inkom till generalpoststyrelsen och vari utsäges allenast, att Larssons tjänstgöring 'kan ha haft ett menligt inflytande på hans nuvarande hälsotillstånd'. Detta intyg, som den 28 april 1932 utfärdats av leg. läkaren B. T. Ringertz, har återopats i motionen. Generalpoststyrelsen vitsordar emellertid gärna, att Larssons arbete varit krävande och tidvis förenat med stora ansträngningar, vartill den dåtida avsaknaden av vägar i dessa trakter i hög grad bidragit.

Enligt de av Kungl. Maj:t, efter riksdagens hörande, i brev till generalpoststyrelsen den 20 juni 1913 och den 28 juni 1918 fastställda grunder för tilldelandet av ålderdomsunderstöd gäller, att dylika understöd till belopp, motsvarande högst $\frac{2}{3}$ av senast utgående ersättning, kunna tilldelas poststationsföreståndare och lantbrevbärare, vilka i sådan egenskap tjänstgjort vid postverket minst 25 år eller i undantagsfall — särskilt när vederbörande därjämte antingen före eller efter sin tjänstetid såsom poststationsföreståndare eller lantbrevbärare tjänstgjort i annan egenskap vid postverket — under kortare tid, och vilka befinnas vara i behov av understöd. Larssons årliga arbetstid har, såsom av det föregående inhämtas, icke varit av den omfattning, att generalpoststyrelsen vid prövning den 8 januari 1929 av en utav Larsson — som då nått en levnadsålder av 50 år — gjord framställning om ålderdomsunderstöd ansett sig kunna, med stöd av de utav Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelserna, bifalla densamma. Vid prövning den 16 augusti 1932 av en utav Larsson ånyo ingiven framställning om understöd hade icke förebragts några nya omständigheter av den art, att generalpoststyrelsen på grund därav kunde finna skäl frångå sitt tidigare beslut i understödsfrågan.

Vid den nu föreliggande motionen finnas fogade av motionären införskaffade åldersbetyg, läkarutlåtande och intyg från kommunalnämndens ordförande i Tärna socken. Vad först angår läkarutlåtandet, som avgivits den 17 december 1935 av provinsialläkaren N. Håkansson, Tärnaby, synes detsamma — i likhet med det tidigare återopade, av doktor Ringertz avgivna intyget — icke tillfyllest styrka, att Larssons sjukdom ådragits genom tjänsteutövning. Det av kommunalnämndens ordförande i Tärna socken numera avgivna intyget synes närmast avse att framhäva, att Larsson på grund av sina ekonomiska förhållanden m. m. är i stort behov av understöd.

Därest riksdagen skulle finna omständigheterna i förevarande fall vara sådana, att ett undantag skäligen kan göras från de regler, som eljest pläga tillämpas, och att ålderdomsunderstöd sålunda bör tillerkännas Larsson, är från generalpoststyrelsens sida intet att erinra mot att ett dylikt understöd utgår av postmedel. I fråga om storleken av ett eventuellt understöd anser generalpoststyrelsen, att detsamma icke bör sättas högre än 180 kronor för år, vilket motsvarar $\frac{2}{3}$ av den under de senaste fem åren av Larssons anställningstid i medeltal utgående ersättningen.»

Utskottet.

Då det med hänsyn till föreliggande läkarintyg icke synes uteslutet, att den sjukdom, varav Larsson lider, förorsakats av hans tjänstgöring såsom

lantbrevbärare, vilken tjänstgöring av generalpoststyrelsen vitsordats hava varit krävande och tidvis förenad med stora ansträngningar, har utskottet icke velat motsätta sig att ett mindre understöd beviljas honom. Utskottet får i sådant avseende föreslå samma belopp som av generalpoststyrelsen ifrågasatts eller 180 kronor för år, att utgå av postmedel. I enlighet med vad som gäller beträffande de av generalpoststyrelsen till lantbrevbärare beviljade understöden torde dyrtidstillägg icke böra utgå å understödet till Larsson.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen, i anledning av motionen II: 47, må medgiva, att förre lantbrevbäraren Karl Oskar Larsson må, räknat från och med den 1 januari 1936, under sin återstående livstid av postmedel uppbära ett årligt understöd av 180 kronor, varå dyrtidstillägg ej må utgå.

II. Trafikmedel.

28:o.

Förre ban- och byggnadsarbetaren August Andersson. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 196, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 23 föreslagit riksdagen medgiva, att förre ban- och byggnadsarbetaren vid statens järnvägar August Andersson må, räknat från och med den 1 januari 1936, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 480 kronor, att utgå av trafikmedel.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Andersson är född den 23 april 1866 och således nära 70 år gammal;

att han enligt förda dagsverkslistor och hos statens järnvägar eljest tillgängliga handlingar under åren 1906 och 1907, 1910—1916 och 1922—1930 arbetat vid statens järnvägar under en tid av tillhoppa närmare 8 år;

att Andersson, enligt intyg av förutvarande förmän och arbetskamrater, utöver nyss angivna tid under olika tidsperioder, huvudsakligen infallande under åren 1886—1909, utfört arbete vid statens järnvägsbyggnader eller eljest i statens järnvägars tjänst under så lång tid, att hans sammanlagda anställningstid i statens tjänst kan — vid välvillig beräkning — uppskattas till närmare 20 år;

samt att Andersson, jämlikt beslut av riks försäkringsanstalten, sedan den 2 november 1923 på grund av olycksfall i arbete uppbär en årlig livränta av 320 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förevarande framställning hemställer utskottet, *Utskottet.*

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

29:o.

Städerskan vid statens järnvägars stationshus i Skövde Juliena Charlotta Wallin. I motion I: 206 hemställer herr *Bäcklund*, »att riksdagen må medgiva, att städerskan Juliena Charlotta Wallin vid statens järnvägar i Skövde må från den dag, då hon lämnar sin anställning, komma i åtnjutande av en årlig pension utgående av trafikmedel till ett belopp av 384 kronor».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Wallin är född den 12 maj 1867 och alltså 68 år gammal;
att hon sedan den 1 september 1899 eller alltså under mera än 36 års tid varit anställd såsom städerska vid statens järnvägars station i Skövde;
att hon i ersättning för städningsarbetet under åren 1902—1935 uppburit i medeltal 420 kronor för år;
samt att hon enligt ett den 2 januari 1936 utfärdat läkarintyg på grund av affektion i båda knälederna är oförmögen till arbete som städerska och att denna oförmåga är för framtiden bestående.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande av statskontoret, som hört järnvägsstyrelsen.

Järnvägsstyrelsen har anfört följande:

Ifrågavarande städningsarbete hade icke varit av den omfattning, att det i och för sig borde berättiga till pension. Under de senaste åren hade Wallin endast ombesörjt skurning av vissa expeditionslokaler, vilket arbete dragit en arbetstid av 5 à 6 dagar per månad. Ej heller tidigare hade hennes anställning inneburit full tjänstgöring. Hennes make, förre stationskarlen Johan Ersson Wallin, åtnjöt sedan den 1 juni 1912 pension från statens järnvägar med ett årligt belopp av 1,176 kronor jämte dyrtidstillägg.

I betraktande härav och av övriga omständigheter syntes hon icke för närvarande böra ifrågakomma till erhållande av något understöd av statsmedel. Styrelsen finge fördenskull avstyrka bifall till motionen.

Statskontoret har uttalat följande:

Av järnvägsstyrelsens yttrande i ärendet syntes framgå, att städerskan Wallins anställning i statens tjänst icke varit av den omfattning, att pensionering av henne kunde ifrågakomma med tillämpning av bestämmelserna i kungörelsen den 7 december 1934 (nr 585) med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst samt att ej heller sådana omständigheter förelåge, som i vissa fall pläгат föränleda beviljande av pension genom särskilda riksdagsbeslut vid sidan av pensionering enligt gällande pensionsföreskrifter.

Vid sådant förhållande finge statskontoret i likhet med järnvägsstyrelsen avstyrka bifall till motionen.

Utskottet.

Med hänsyn till vad järnvägsstyrelsen och statskontoret i ovannämnda utlåtanden anfört finner utskottet sig böra avstyrka bifall till den föreliggande motionen.

Utskottet hemställer alltså,

att förevarande motion I: 206 icke må till någon riksdagens åtgärd föränleda.

30:o.

Förre banarbetaren Carl August Lund. I motion II: 177 hemställer herr *Lövgren*, »att riksdagen ville bevilja förre banarbetaren Carl August Lund från Svartbjörnsbyn, Boden, en årlig pension till det belopp som brukar utgå till arbetare efter 25 års anställning i statens tjänst».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Lund är född den 28 januari 1870 och alltså 66 år gammal;

att han, enligt intyg av arbetsförmän, dels såsom anställd arbetare och dels såsom enskild företagare frånsatt vissa smärre avbrott utfört arbete för statens räkning vid järnvägshygnader m. fl. företag under tiden från och med juli 1887 till och med utgången av år 1928;

att han enligt intyg av vederbörande kommunalnämndsordförande är medellös;

samt att han enligt läkarintyg på grund av vissa sjukdomar är fullständigt oförmögen till något förvärsarbete.

I anledning av en vid 1930 års riksdag väckt motion (II: 160) har Lunds pensionsfråga tidigare varit föremål för riksdagens prövning. Beträffande den i ärendet förebragta utredningen får utskottet — i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande — hänvisa till 1930 års bankoutskotts utlåtande nr 30, punkten 79.

I avgivet yttrande över den år 1930 väckta motionen meddelade järnvägsstyrelsen, att Lunds anställning vid statens järnvägsbyggnader eller eljest i statstjänst kunde anses, välvilligt räknat, vederbörligen styrkt endast i vad anginge åren 1906—1910 och 1912, samt delar av åren 1911, 1913, 1914 och 1916, vilken tid slutligen kunde skattas till 8 år. Järnvägsstyrelsen, med vilken statskontoret i utlåtande i ärendet instämde, avstyrkte bifall till motionen.

För egen del anförde *bankoutskottet* i nämnda utlåtande, att då det icke blivit styrkt, att Lund i statens tjänst innehaft anställning under så lång tid eller eljest för statens räkning utfört arbete av sådan art och omfattning, att pension eller därmed jämförligt understöd av statsmedel åt honom skäligen kunde ifrågakomma, hade utskottet ansett sig böra avstyrka bifall till det i motionen framlagda förslaget. Utskottet hemställde, att motionen II: 160 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Riksdagen biföll vad utskottet sålunda hemställt.

Över den nu föreliggande motionen har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande av statskontoret, som hört järnvägsstyrelsen.

Järnvägsstyrelsen har anförut:

Styrelsen finge hänvisa till sitt yttrande över den vid 1930 års riksdag väckta motionen om pension åt Lund, vilken motion blev av riksdagen avslagen. Den utredning, som nu förebragts i ärendet, vore visserligen i huvudsak densamma, som förelegat vid frågans prövning år 1930. Beträffande Lunds an-

ställningar under åren 1894—1905 och 1915—1918 hade emellertid ytterligare utredning tillkommit i form av intyg av arbetsförmän. Dessutom hade vederbörande kommunalnämndsordförande intygat, att Lund icke hade några tillgångar och att han av intygsgivaren ansåges vara i stort behov av skälig pension. Enligt läkarintyg vore Lund på grund av vissa sjukdomar fullständigt oförmögen till något förvärvsarbete. Med hänsyn till föreliggande omständigheter och då Lunds anställningar i statens tjänst sannolikt fortgått under en lång följd av år, ville styrelsen numera icke motsätta sig, att honom bereddades något understöd av statsmedel. Understödet syntes dock icke böra bestämmas till högre belopp än 504 kronor för år räknat.

Statskontoret har anfört följande:

Järnvägsstyrelsen hade i sitt yttrande över förevarande motion, under erinran att framställning om pension åt Lund varit föremål för prövning vid 1930 års riksdag samt att densamma då avslagits, framhållit, att den utredning, som nu förebragts i ärendet, visserligen vore i huvudsak densamma, som förelegat vid nämnda tidigare prövning, men att beträffande Lunds anställningar under åren 1894—1905 och 1915—1918 ytterligare utredning tillkommit i form av intyg av arbetsförmän.

Sammanräknades sistnämnda anställningar, omfattande en tid av något över 10 år, med den anställningstid, som enligt järnvägsstyrelsens föregående utredning kunde anses vederbörligen styrkt, eller 8 år, skulle alltså en sammanlagd anställningstid av omkring 18 år kunna komma ifråga för tillgodoräkning.

Den sålunda angivna anställningstiden vore visserligen icke av sådan omfattning, att en pensionering skulle kunna ske med tillämpning av kungörelsen den 8 november 1918 (nr 859) angående pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning (minst 25 tjänstår), liksom ej heller ett tillerkännande av gratifikation skulle kunna ifrågakomma jämlikt det bemyndigande, som i dylikt avseende lämnats järnvägsstyrelsen i kungl. brev den 18 december 1925 (minst 20 tjänstår). Riksdagen hade emellertid i ett flertal fall under omständigheter, som kunde sägas motsvara de för Lund gällande, beviljat pension åt arbetare vid statens järnvägsbyggnader. Statskontoret ville härvid erinra om 1934 års riksdags beslut angående pension åt förre banarbetaren August Westerdahl (riksdagens skrivelse nr 279, bankoutskottets utlåtande nr 43, punkten 6), och åt ban- och byggnadsarbetarna Aron Benjaminsson och L. P. Johansson (riksdagens skrivelse nr 279, bankoutskottets utlåtande nr 43, punkten 10) samt 1935 års riksdags beslut angående pension åt förre snickareförmannen E. A. Persson-Berg (riksdagens skrivelse nr 256, bankoutskottets utlåtande nr 45, punkten 56).

Vid här angivna förhållanden ville statskontoret icke motsätta sig, att Lund bereddades pension på sätt järnvägsstyrelsen nu i sitt yttrande föreslagit.

Utskottet.

Enär riksdagen, såsom statskontoret framhållit, tidigare i liknande fall beviljat pension av 504 kronor för år, har utskottet ansett sig kunna tillstyrka, att Lund från och med den 1 januari 1936 tillerkännes årlig pension med nämnda belopp, att utgå av trafikmedel.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen, i anledning av förevarande motion II: 177, må medgiva, att förre banarbetaren Carl August Lund må,

räknat från och med den 1 januari 1936, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 504 kronor, att utgå av trafikmedel.

31:o.

Förre banarbetaren Alfred Hansson. I motion II: 178 hemställer herr *Löv-gren*, att riksdagen måtte tillerkänna förre banarbetaren Alfred Hansson i Åtråsk, Holmfors, en årlig pension till så högt belopp som brukar utgå till arbetare i statens tjänst med längre anställningstid än 25 år.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Hansson är född den 11 juli 1869 och alltså 66 år gammal;
att han varit anställd vid fästnings- och kasernbyggnadsarbetena i Boden under tiden 16 januari—26 april 1902;
att han åren 1922—1932 under en sammanlagd tid av 6 år innehaft anställning vid statens järnvägars 24:e bansektion;
att han under åren 1903—1918 arbetat vid statens järnvägar med snickeriarbete och annat förekommande arbete sammanlagt högst 8 år;
samt att han dessutom enligt intyg av arbetskamrater under åren 1891—1896 haft anställning vid statens järnvägar och statens järnvägsbyggnader under vissa tidsperioder, utgörande sammanlagt omkring 2 år.

Hanssons pensionsfråga har i anledning av en vid 1934 års riksdag väckt motion (II: 268) tidigare varit föremål för riksdagens prövning.

Järnvägsstyrelsen, som yttrade sig i ärendet, anförde, att, enär Hanssons sammanlagda anställningstid i statens tjänst, trots välvillig beräkning, icke kunde uppskattas till mer än 16 år, styrelsen icke funne tillräckliga skäl föreligga för beredande åt honom av pension av statsmedel. I likhet med järnvägsstyrelsen fann statskontoret i avgivet utlåtande i ärendet, att Hanssons tjänstetid vore för kort för att pension skulle beviljas honom.

För egen del anförde *bankoutskottet* i utlåtande nr 43, punkten 12, att enligt utskottets mening hade i berörda ärende icke förebragts utredning om tjänstgöring i den omfattning, att densamma borde föranleda beslut om pension.

Riksdagen beslöt på *bankoutskottets* hemställan, att motionen II: 268 icke skulle till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Över den nu föreliggande motionen har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande av statskontoret, som hört järnvägsstyrelsen.

Järnvägsstyrelsen har — under erinran om den utredning i ärendet, som förebragts i anledning av den vid 1934 års riksdag väckta motionen — framhållit, att då genom de vid den nu ifrågavarande motionen fogade handlingarna någon ytterligare tjänstetid icke kunde anses vederbörligen styrkt, styrelsen funne sig böra avstyrka bifall till motionen.

Statskontoret har under åberopande av vad järnvägsstyrelsen i ärendet anfört biträtt styrelsens yrkande om avslag å motionen.

Utskottet.

Då några nya omständigheter icke förebragts, som kunna motivera ett frångående av den ståndpunkt, utskottet år 1934 intagit till förevarande pensionsfråga, har utskottet funnit sig icke kunna tillstyrka någon åtgärd i den nu väckta motionens syfte.

Utskottet hemställer således,

att förevarande motion II: 178 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

32:o.

Förre järnvägs- och fortifikationsarbetaren Erik Johan Sandling. I motion II: 179 hemställer herr *Lövgren*, »att riksdagen ville tillerkänna f. d. järnvägs- och fortifikationsarbetaren Erik Johan Sandling i Unbyn, Överluleå, en årlig pension till det belopp som brukar tillämpas för arbetare med en anställningstid av mer än 20 år».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Sandling är född den 11 februari 1866 och alltså 70 år gammal;

att han åren 1902—1908 under en sammanlagd tid av 4 år 7 månader 9 dagar innehaft anställning vid fästnings- och kasernbyggnadsarbetena i Boden;

att han enligt ett av vederbörande entreprenör utfärdat intyg åren 1887—1891 under ej närmare angivna tider utfört arbete vid den av enskild företagare påbörjade, sedermera för statens räkning fullbordade Gällivarebanan;

att han enligt ett av byggmästaren Johan Kvist utfärdat intyg under åren 1892 och 1893 arbetat vid statens järnvägsbyggnader;

att han enligt intyg av arbetsförmän varit anställd vid statens järnvägar och statens järnvägsbyggnader under vissa tidsperioder åren 1894—1901;

samt att han likaledes enligt intyg av arbetsförmän arbetat vid olika byggnadsföretag inom Bodens fästning åren 1911 samt 1913—1917.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande av statskontoret, som hört arméförvaltningens fortifikationsdepartement och järnvägsstyrelsen.

Fortifikationsdepartementet har beträffande de av Sandling åren 1911 samt 1913—1917 innehavda arbetsanställningarna i Boden anfört, att desamma icke borde få tillgodoräknas honom i förevarande avseende, när han därunder ej utfört arbete direkt åt staten utan arbetat åt vissa statens entreprenörer. Då vidare Sandling, såvitt framginge av handlingarna i ärendet, icke haft anställning eller utfört arbete i statens tjänst sedan år 1908, ansåge

sig departementet icke kunna tillstyrka, att någon pension av statsmedel skulle beviljas honom.

Järnvägsstyrelsen har anfört följande:

Enligt vad som framginge av handlingarna i ärendet hade uppgivits, att Sandling under åren 1894—1901 haft anställning vid vissa järnvägsbyggnadsarbeten för statens järnvägars räkning sammanlagt omkring 7 år 9 månader. Av denna tid syntes 2 år, nämligen 1895 och 1896, knappast kunna anses vara styrkta, när det enda intyget rörande hans anställning under dessa år, som företetts, syntes vara utfärdat av en f. d. arbetskamrat. Vidare syntes Sandling åren 1887—1891 under ej närmare angivna tider hava haft anställning hos en person, som i egenskap av entreprenör utfört arbete vid den av enskild företagare påbörjade, sedermera för statens räkning fullbordade Gällivarebanan. Sistnämnda anställning syntes icke böra tillgodoräknas Sandling i pensionshänseende. Slutligen hade åberopats ett av byggmästaren Johan Kvist avgivet intyg, enligt vilket Sandling under åren 1892 och 1893 varit sysselsatt med vissa arbeten vid statens järnvägsbyggnader. Vid en å styrelsens byggnadsbyrå verkställd undersökning för utrönande av, huruvida och i vad mån Sandling varit anställd vid statens järnvägsbyggnader, hade emellertid inga uppgifter rörande honom kunnat återfinnas i där tillgängliga handlingar. Styrelsen ansåge därför, att sistnämnda intyg icke kunde tillerkännas något vitsord. — Inberäknat anställningstiden vid fästningsbyggnaderna i Boden, omkring 5 år, kunde Sandlings sammanlagda, styrkta arbetstid i statens tjänst icke beräknas till mer än högst omkring 11 år. Vid sådant förhållande och då han icke efter år 1908, då han uppnått endast 42 års ålder, varit i statens tjänst anställd, ansåge sig styrelsen för sin del böra avstyrka bifall till motionen.

Statskontoret har, under åberopande av vad i ovannämnda yttranden anförts och under erinran, att riksdagen tidigare under liknande omständigheter avslagit framställningar om pensioner åt förutvarande anställningshavare, avstyrkt, att pension av statsmedel beredd Sandling.

Under åberopande av vad myndigheterna i ovannämnda yttranden anförts får utskottet avstyrka bifall till den föreliggande motionen.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att motionen II: 179 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

33:o.

Förre järnvägs- och fortifikationsarbetaren Klas Emil Sundling. I motion II: 180 hemställer herr *Lövgren*, »att f. d. järnvägs- och fortifikationsarbetaren Klas Emil Sundling av riksdagen tillerkännes en pension till det belopp, som brukar utgå till arbetare efter 20 års anställningstid».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Sundling är född den 7 augusti 1874 och alltså 61 år gammal;

att han enligt intyg av vederbörande arbetsförman arbetat vid statens järnvägsbyggnader å linjen Krylbo—Örebro under år 1898;

att han åren 1901 och 1902 haft anställning vid fästnings- och kasernbyggnadsarbetena i Boden under sammanlagt 1 år 1 månad 10 dagar;

att han enligt intyg av arbetsförmän haft anställning vid fästningsbyggnaderna i Boden dels åren 1903—1912 under sammanlagt 9 år 11 dagar och dels år 1915 under 3 månader 9 dagar;

att han åren 1912—1914 haft anställning vid statens järnvägars 20:e bansektion under tillhoppa 1 år 11 månader;

samt att han tjänstgjort såsom tillfällig vagn- och stallkarl vid statens järnvägar under tiden den 13 mars 1916—den 15 maj 1919.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande av statskontoret, som hört järnvägsstyrelsen.

Järnvägsstyrelsen har framhållit, att enligt i ärendet åberopade intyg Sundlings anställningstid i statens tjänst utgjorde endast omkring 16½ år. Då vissa av intygen vore utfärdade av arbetskamrater uppginge den vederbörligen styrkta anställningstiden icke ens till nämnda tid. Vid en å styrelsens byggnadsbyrå företagen utredning angående Sundlings anställningstid vid statens järnvägsbyggnader hade inga uppgifter rörande honom kunnat återfinnas.

Statskontoret har anfört, att då Sundling icke innehaft anställning i statens tjänst sedan år 1919, då han var endast 44 år gammal, finge statskontoret, under erinran att riksdagen tidigare under liknande omständigheter avslagit framställningar om pension åt förutvarande anställningshavare, avstyrka, att Sundling bereddes pension av statsmedel.

Utskottet. Enär Sundling icke innehaft anställning i statens tjänst sedan år 1919, då han uppnått en ålder av endast 44 år, anser utskottet sig icke kunna tillstyrka bifall till den föreliggande motionen.

Utskottet får således hemställa,

att förevarande motion II: 180 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

34:o.

Förre järnvägs- och fortifikationsarbetaren Johan Adolf Granström. I motion II: 181 hemställer herr *Lövgren*, »att riksdagen ville tillerkänna arbetaren J. A. Granström i Degerbäckens by i Överluleå en pension till det belopp som brukar tilldelas arbetare med mer än 20 års anställningstid».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Granström är född den 15 maj 1870 och alltså 66 år gammal;
att han åren 1902—1905 och 1908 under en sammanlagd tid av omkring

3 år 4 månader innehåft anställning vid fästnings- och kasernbyggnadsarbetena i Boden;

att han enligt intyg av arbetsförmän och arbetskamrater varit anställd vid statens järnvägar och statens järnvägsbyggnader under vissa tidsperioder åren 1891—1901 samt vid fästningsbyggnaderna i Boden under olika tider åren 1910—1915;

samt att han under tiden den 7 november 1932—den 14 april 1934 haft anställning såsom specialarbetare vid arbetslöshetskommissionens arbetsföretag.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande av statskontoret, som hört arméförvaltningens fortifikationsdepartement och järnvägsstyrelsen.

Fortifikationsdepartementet har beträffande de av Granström åren 1910—1915 vid fästningsbyggnaderna i Boden innehavda arbetsanställningarna erinrat, att — jämlikt hittills tillämpade grunder — såsom tjänstetid borde tillgodoräknas allenast de arbetstider därunder, vilka blivit styrkta medelst intyg av arbetsförmän, i förevarande fall sammanlagt omkring 3 år 1 månad. Då Granström icke, såvitt framginge av handlingarna i ärendet, haft anställning eller utfört arbete i statens tjänst sedan år 1915, ansåge sig departementet icke kunna tillstyrka, att pension beviljades honom.

Järnvägsstyrelsen har anfört följande:

De rörande Granströms anställning vid statens järnvägar och statens järnvägsbyggnader lämnade uppgifterna kunde icke vitsordas i vidare mån än att Granström enligt å styrelsens byggnadsbyrå tillgängliga arbetsrullor arbetat vid stambanan genom övre Norrland under tiden den 3 mars 1893—den 13 januari 1894. Dessutom framginge av arbetsrullorna, att han vid två tillfällen, nämligen den 3 november 1891 och den 14 januari 1894, börjat arbete vid statens järnvägsbyggnader, men avgångstid funnes icke angiven i dessa fall. Med hänsyn härtill och då intygen rörande Granströms ifrågasvarande anställningar syntes vara utfärdade av personer, som endast varit hans arbetskamrater, kunde enligt styrelsens mening icke anses styrkt, att arbetstiden vid statens järnvägsbyggnader uppginge till mer än 3 år. Då Granströms anställningar vid fästnings- och kasernbyggnaderna i Boden uppginge till omkring 6½ år, utgjorde hans sammanlagda anställning i statens tjänst knappt 10 år. Med hänsyn till denna korta anställningstid och då Granström såvitt handlingarna i ärendet utvisade lämnat statens tjänst redan år 1915, då han uppnått en levnadsålder av endast 45 år, finge järnvägsstyrelsen för sin del avstyrka bifall till motionen.

Statskontoret har under åberopande av vad i ovannämnda yttranden anförts och under erinran, att riksdagen tidigare under liknande omständigheter avslagit framställningar om pensioner åt förutvarande anställningshavare, avstyrkt, att pension av statsmedel skulle beredas Granström.

Av den lämnade redogörelsen framgår, att Granström — fränsett anställning under omkring 1½ år hos arbetslöshetskommissionen — under knappt

Utskottet.

10 år innehaft anställning i statens tjänst, vilken anställning han lämnat redan år 1915 vid en levnadsålder av allenast 45 år. Vid sådant förhållande kan utskottet icke tillstyrka, att pension av statsmedel skulle beviljas Granström.
Utskottet hemställer förty,

att förevarande motion II: 181 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

35:o.

Förre banarbetaren Sven August Carlsson. I motion II: 182 hemställer herr *Lövgren*, »att riksdagen ville tillerkänna f. d. järnvägsarbetaren Sven August Carlsson i Niemisel en årlig pension till det belopp som med hänsyn till hans långa arbete i statens tjänst kan synas lämpligt».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
att Carlsson är född den 4 juni 1862 och alltså 73 år gammal;
samt att han enligt egen uppgift under vissa icke närmare angivna tidsperioder åren 1880—1915 arbetat vid statens järnvägsbyggnader, i krondikningsföretag samt i stakning av militär- och kronolandsvägar i övre Norrland.

Över förevarande motion har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande av statskontoret, som hört järnvägsstyrelsen.

Järnvägsstyrelsen har anfört, att det enligt styrelsens mening icke kunde anses tillförlitligen styrkt, att Carlssons anställning varit av den omfattning, att pension eller understöd skäligen borde beredas honom. Vid å styrelsens byggnadsbyrå företagen utredning i och för utrönande av huruvida och i vad mån Carlsson innehaft anställning vid statens järnvägsbyggnader hade framgått, att han enligt därvarande arbetarjournaler arbetat vid stambanan genom övre Norrland under tiden den 28 april—den 16 september 1893, vid statsbanan Morjärv—Lappträsk och vid landsvägen Boden—Lappträsk från och med den 13 augusti 1906 intill ej angiven tidpunkt, vid statsbanan Veittjärvi—Karungi—Matarengi under tiden den 9 september—den 10 oktober 1914 samt vid statsbanan Hällnäs—Stensele under tiden den 1 juli—den 11 augusti 1921.

Statskontoret har beträffande Carlssons anställningsförhållanden åberopat vad järnvägsstyrelsen därom anfört samt hemställt, att förevarande motion icke måtte bifallas.

Utskottet.

Såsom framgår av järnvägsstyrelsens ovannämnda yttrande har Carlsson allenast under vissa kortare tidsperioder arbetat i statens tjänst. Utskottet får därför avstyrka bifall till den föreliggande motionen och hemställer alltså,

att förevarande motion II: 182 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

36:o.

Förre banarbetaren Otto Ferdinand Spjut. I motion II: 459 hemställer herr Persson i Undersvik, »att riksdagen måtte besluta att f. d. järnvägsarbetaren Otto Ferdinand Spjut i Söderhamn blir beviljad pension, av den storlek och för den tid, som brukar förekomma i liknande fall, eller understöd av annan art, som skulle kunna ifrågakomma».

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Spjut är född den 11 oktober 1868 och alltså 67 år gammal;

att han haft anställning vid statens järnvägsbyggnader från och med den 16 mars 1886 till och med den 31 december 1892 samt från och med den 11 februari 1910 till och med den 10 april 1913 eller sålunda under sammanlagt omkring 10 år samt vid av staten sedermera övertagna enskilda banor vissa tidsperioder åren 1893—1899 och 1920—1928 om tillhoppa 14 år 5 månader;

samt att han arbetat vid enskilda järnvägsbyggnader under vissa tidsperioder åren 1906—1908, 1914 och 1915—1919 ävensom vid veterinärinstituttets nybyggnader vissa tider åren 1908—1910.

Över motionen har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat utlåtande av statskontoret, som hört järnvägsstyrelsen.

Järnvägsstyrelsen har anfört, att av handlingarna i ärendet framginge, bland annat, att Spjut arbetat vid statens järnvägsbyggnader under tiden den 16 mars 1886—den 31 december 1892 och den 11 februari 1910—den 10 april 1913 eller sammanlagt 10 år samt vid av staten sedermera övertagna enskilda banor vissa tidsperioder åren 1893—1899 och 1920—1928, utgörande tillhoppa 14 år 5 månader. I övrigt avsåge intygen endast anställningar vid andra enskilda järnvägar och företag. Då Spjuts arbete i statens tjänst omfattat endast 10 år och då han icke efter år 1913 innehaft dylikt arbete, ansåge styrelsen för sin del icke tillräckliga skäl föreligga att bereda honom pension av statsmedel.

Statskontoret har anslutit sig till vad järnvägsstyrelsen i ärendet uttalat.

Under åberopande av vad järnvägsstyrelsen i sitt ovannämnda utlåtande anfört, får utskottet avstyrka bifall till den föreliggande motionen.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att förevarande motion II: 459 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

III. Statens domäners fond.

37:o.

Karriterskan Ingeborg Teresia Malmqvist. I en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition nr 196, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 24 föreslagit riksdagen medgiva, att karriterskan Ingeborg Teresia Malmqvist må från och med månaden näst efter den, varunder hennes arbete för domänstyrelsens räkning upphör, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 1,200 kronor, att utgå av statens domäners fond.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Malmqvist är född den 29 december 1871 och således 64 år gammal;

att hon sedan år 1907 eller under en tid av omkring 29 år utfört karriteringsarbete för domänstyrelsens räkning;

att Malmqvist utfört detta arbete — vilket huvudsakligen bestått i färgläggning av kopior av kartor — i sitt hem och därvid haft oavbruten samsättning av en omfattning, som måst förutsätta en daglig arbetstid, motsvarande i medeltal den för befattningshavare hos styrelsen föreskrivna arbetstiden;

att hon i övrigt icke haft något förvärvsarbete;

samt att den ersättning, hon uppburit för sitt arbete hos styrelsen, beräknats efter timpenning, vilken under de senaste åren utgått med 1 krona 45 öre, samt uppgått till i medeltal omkring 3,140 kronor för år under åren 1925—1929 och omkring 2,780 kronor för år under åren 1930—1934.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

38:o.

Förra biträdet å Kinne revirexpedition Andreas Rikard Wahlquist. I punkten 25 av förevarande proposition nr 196, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förra biträdet å Kinne revirexpedition Andreas Rikard Wahlquist må, räknat från och med den 1 oktober 1935, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 600 kronor, att utgå av statens domäners fond.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,

att Wahlquist är född den 7 februari 1871 och således 65 år gammal;

att han under tiden 26 november 1922—15 september 1935, eller under 12 år 9 månader 20 dagar, haft anställning såsom biträde å Kinne revir-expedition;

att hans avlöningsförmåner under åren 1930—1934 uppgått till något över 2,000 kronor för år;

samt att han före nämnda anställning innehått ett flertal anställningar av allmän karaktär utom statens tjänst, däribland såsom lärare vid statens lantbruksskola i Borgholm under 2 år samt hos Skaraborgs läns hushållningssällskap såsom mejerikonsulent i Skaraborgs län under 16 år.

Utskottet biträder Kung. Maj:ts förslag. Departementschefen har ansett sig kunna förutsätta, att frågan om pension åt Wahlquist från Skaraborgs läns hushållningssällskap, som varit Wahlquists arbetsgivare under avsevärd tid, tages under omprövning. Utskottet instämmer i detta uttalande.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

Stockholm den 28 april 1936.

På bankoutskottets vägnar:

EDVIN LEFFLER.

Vid förestående ärendens slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Lindgren, Ernfors, Ström* i Lidköping, *Ehrnberg, Berling, Nilsson* i Mölndal och *Bodin*; dock att herr *Berling* icke deltagit i behandlingen av punkterna 1—19;

från andra kammaren: herrar *Leffler, Lovén, Laurén, K. A. Westman, Johansson* i Sollefteå, *Carleson, Severin* och *Erlander*.

Reservationer:

vid punkten 3 (ang. pension åt förre förste amanuensen i Svea hovrätt Bengt Fredrik Sabelström):

av herr *Lovén*, vilken yrkat,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke må av riksdagen bifallas; samt

vid punkten 20 (ang. pension åt expeditionsvakten Johan Fredrik Gimström):

av herr Lovén, vilken ansett utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Av utredningen framgår, att Gimström redan åtnjuter en årlig pension å 1,000 kronor från hovstaten. Att härutöver bereda Gimström, som vid tiden för tillträdandet av sin befattning hos djurgårdskommissionen uppnått en ålder av nära 60 år, ytterligare pensionsförmån synes utskottet icke böra ifrågakomma. Utskottet hemställer därför,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke må av riksdagen bifallas.»